

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. №

София, 2022 г.

Проект!

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО К Л А Д

от

РОСЕН ХРИСТОВ – МИНИСТЪР НА ЕНЕРГЕТИКАТА
НИКОЛА СТОЯНОВ – МИНИСТЪР НА ИКОНОМИКАТА И ИНДУСТРИЯТА
РОСИЦА ВЕЛКОВА - ЖЕЛЕВА – МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

ОТНОСНО: проект на Решение на Министерския съвет за предоставяне на дерогация от член 3м, параграфи 1 и 2 от Регламент на Съвета (ЕС) 833/2014 относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна, и за отменяне на Решение № 569 на Министерския съвет от 2022 г. за изпълнение на Регламент (ЕС) 2022/879 от 3 юни 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) 833/2014 г. и за предприемане на мерки за понижаване на цените на горивата за гражданите и икономическите оператори

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР – ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасяме за разглеждане проект на Решение на Министерския съвет за предоставяне на дерогация от член 3м, параграфи 1 и 2 от Регламент на Съвета (ЕС) 833/2014 от 31 юли 2014 година относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна, и за отменяне на Решение № 569 на Министерския съвет от 2022 г. за изпълнение на Регламент (ЕС) 2022/879 от 3 юни 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) 833/2014 г. и за предприемане на мерки за понижаване на цените на горивата за гражданите и икономическите оператори.

С Регламент (ЕС) 879 от 2022 г. на Съвета от 3 юни 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) № 833/2014 относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна се въвеждат допълнителни мерки за санкциониране на Руската федерация предвид войната в Украйна. С разпоредбата на член 3м, параграфи 1 и 2 се налагат забрани за закупуване, внос или трансфер в държавите членки, пряко или непряко, на суров нефт и на някои нефтопродукти с произход от Русия или изнасяни от Русия, както и за застраховане и презастраховане на морския транспорт на такива стоки до трети държави, включително се въвежда забрана за прякото или непрякото предоставяне на техническа помощ, брокерски услуги, финансиране или финансова помощ или всякакви други услуги.

По силата на член 3м, параграф 5 от Регламент (ЕС) 833/2014, е предвидена възможността считано от 5 декември 2022 г. и чрез дерогация от параграфи 1 и 2, компетентните органи на България да разрешат изпълнението до 31 декември 2024 г. на договори, сключени преди 4 юни 2022 г., или на допълнителни договори, необходими за изпълнението на такива договори, за закупуването, вноса или трансфера на суров нефт, превозван по море, и на нефтопродукти, изброени в приложение XXV, с произход от Русия или изнасяни от Русия.

Член 3м, параграф 7 от горепосочения регламент въвежда ограничение стоките, внасяни вследствие на дерогация, предоставена от компетентен орган съгласно параграф 5 или 6, да се продават на купувачи, разположени в друга държава членка или в трета държава. Видно от цитирания текст, ограничението за износ касае само и единствено суровия нефт и нефтопродуктите с произход от Русия или изнасяни от Русия, а не нефтопродукти, които са произведени от тях, каквато е всъщност забраната, въведена с Решение № 569 на Министерския съвет от 29 юли 2022 год.

Съгласно точка 2 от същото решение, работна група с членове - представители на Националната агенция за приходите, Агенция „Митници“ и Българската петролна и газова асоциация, следва да предложи механизъм и мерки за осъществяването и контрола на забраната по т. 1. Механизмът и мерките следва да осигуряват в максимална степен ценово предимство за българския пазар в резултат на вноса на суров нефт или на нефтопродукти, които са с произход от Русия или се изнасят от Русия, съгласно чл. 3м, параграф 1 от Регламент (ЕС) 833/2014 г., които не подлежат на продажба на купувачи, разположени в друга държава членка или в трета държава, съобразно член 3м, параграф 7 от Регламент (ЕС) 833/2014 год.

Решение № 569 на Министерския съвет от 2022 г. е прието с мотивите, че забраната за износ и вътреобщностни доставки на суров нефт и нефтопродукти, ще доведе до намаляване на цените на горивата за гражданите и икономическите оператори на територията на страната.

В този смисъл, следва да се отбележи, че Решение № 569 на Министерския съвет освен че не е в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) 833/2014 г. и по-конкретно с член 3м, параграфи 5 и 7, е и в нарушение на член 1 от Регламент (ЕС) 2015/479 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2015 година относно общите правила за износ.

Причината за отмяна на Решение № 569 на Министерския съвет от 2022 г., е че решението се позовава на Регламент на Съвета (ЕС) 833/2014 от 31 юли 2014 година относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна, но същото е в противоречие както с разпоредбите на самия регламент, които имат пряко действие на територията на държавите членки на Европейския съюз, така и с основни принципи и свободи, залегнали в Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

С точка 1 от горепосоченото решение е въведена забрана, считано от 5 декември 2022 г. за износ и вътреобщностни доставки на нефтопродукти, които са произведени от суров нефт и нефтопродукти с код по КН 2709 00 и КН 2710, с произход от Русия или изнасяни от Русия.

Посоченият текст противоречи както на буквата, така и на духа на Регламент (ЕС) 2022/879 от 3 юни 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) 833/2014 г., който въвежда забрана за закупуването, вноса или трансфера, пряко или непряко, на суров нефт или на нефтопродукти, изброени в приложение XXV, ако те са с произход от Русия или се изнасят от Русия (чл. 3м, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2022/879 от 3 юни 2022 г.).

Съгласно член 1 от Регламент (ЕС) 2015/479, износът за продукти от Европейския съюз за трети държави е свободен, което означава, че не подлежи на количествени ограничения, с изключение на тези, които се прилагат в съответствие с настоящия регламент. Изключение по

отношение на количествените ограничения е регламентирано с член 10 от същия регламент, на което се позовава Решение № 569 на Министерския съвет от 2022 год.

Съгласно член 10 от Регламент (ЕС) 2015/479, без да се засягат други разпоредби на Съюза, настоящият регламент не възпрепятства приемането или прилагането от държавите-членки на количествени ограничения на износа, оправдани от обществен морал, обществен ред, обществена сигурност, защита на здравето и живота на хората, животните и растенията, на националното богатство, имащо художествена, историческа или археологическа стойност, или на индустриалната и търговската собственост.

Видно от горепосоченото, въведената забрана с Решение № 569 на Министерския съвет от 2022 г. за износ и вътреобщностни доставки на суров нефт и нефтопродукти с код по КН 2709 00 и КН 2710, с произход от Русия или изнасяни от Русия не попада в изключенията на член 10 от Регламент (ЕС) 2015/479 и същата представлява количествено ограничение на износа.

Регламентът е задължителен законодателен акт, който е с пряко приложение и се прилага в неговата цялост от всички държави-членки. Неспазването на разпоредби на регламент или промени с национален акт на разпоредби на регламент се считат за нарушение на правото на Европейския съюз.

Решение № 569 на Министерския съвет от 2022 г. нарушава и една от четирите основни свободи на Европейския съюз - свободното движение на стоки.

Правото на свободно движение на стоки в рамките на вътрешния пазар на Европейския съюз е уредено и гарантирано от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и задължава държавите-членки да осигурят еднакво и недискриминационно третиране. Свободното движение на стоки е ключов компонент за развитието на вътрешния пазар на ЕС, поради което ДФЕС определя обхвата и съдържанието на този принцип, забранявайки необосновани ограничения за търговията в рамките на ЕС.

Правото на свободно движение на стоки е уредено в член 28 и членове 34 - 36 от ДФЕС.

Съгласно член 35 от ДФЕС количествените ограничения на износа между държавите членки, както и всички мерки с равностоен ефект се забраняват. Решение № 569 на Министерския съвет от 2022 г. налага количествени ограничения на износа и вътреобщностните доставки на суров нефт и нефтопродукти, което ограничава свободното движение на стоки в рамките на вътрешния пазар на Европейския съюз и тези ограничения не попадат в изключенията, посочени в член 36 от ДФЕС.

Съгласно член 36 от ДФЕС, разпоредбите на членове 34 и 35 от същия не са пречка за налагането на забрани или ограничения върху вноса, износа или транзитното преминаване на стоки, основаващи се на съображения за обществен морал, обществен ред или обществена сигурност; за закрила на здравето и живота на хората, животните или растенията; за закрила на националните богатства с художествена, историческа или археологическа стойност; за закрила на индустриалната и търговската собственост. При все това, тези забрани или ограничения не трябва да представляват средство за произволна дискриминация или прикрито ограничение на търговията между държавите-членки.

Решение № 569 на Министерския съвет от 2022 г. предвид обстоятелството, че не попада в изключенията, посочени в член 36 от ДФЕС, може да се приеме, че ограничава свободното движение на стоки в рамките на вътрешния пазар на Европейския съюз.

Решение № 569 на Министерския съвет от 2022 г. има за цел да осигури в максимална степен ценово предимство за българския пазар в резултат на вноса на суров нефт или на нефтопродукти, които са с произход от Русия или се изнасят от Русия. Осигуряването на

ценово предимство за българския пазар чрез забрана на износа и вътреобщностните доставки на суров нефт и на нефтопродукти е форма на протекция и защита, създаваща конкурентно предимство за българските икономически оператори и гражданите, нарушаващо конкуренцията на вътрешния пазар на Европейския съюз и принципа за недискриминация.

Съществува риск, ако Решение № 569 на Министерския съвет не бъде отменено, Европейската комисия да открие процедура по нарушение на правото на ЕС срещу Република България.

Съгласно разпоредбата на член 3, параграф 5 от Регламент на Съвета (ЕС) 833/2014, считано от 5 декември 2022 г. и чрез дерогация от параграфи 1 и 2, компетентните органи на България, могат да разрешат изпълнението до 31 декември 2024 г. на договори сключени преди 4 юни 2022 г. или на допълнителни договори, необходими за изпълнението на такива договори, за закупуването, вноса или трансфера на суров нефт, превозван по море и на нефтопродукти, изброени в приложение XXV, с произход от Русия или изнасяни от Русия.

С оглед общата компетентност на Министерския съвет съгласно чл. 7, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и доколкото към момента няма определен съответен компетентен орган по прилагането на Регламент на Съвета (ЕС) 833/2014, с проекта на решение се предлага Министерският съвет да разреши предоставянето на дерогация от член 3м, параграфи 1 и 2 от Регламент на Съвета (ЕС) 833/2014 от 31 юли 2014 година относно ограничителните мерки, с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна в срок до 31 декември 2024 г.

Предоставянето на дерогация от член 3м, параграфи 1 и 2 от Регламент на Съвета (ЕС) № 833/2014 е необходимо поради следното:

Ограничаването на износа и вътреобщностните доставки на нефтопродукти, които са произведени от суров нефт и нефтопродукти с произход Русия или изнесени от Русия, ще доведе до значително намаляване на производствения капацитет и ограничаване на дейността на дружествата, опериращи на българския пазар. Подобна мярка ще окаже пряко влияние върху експортния потенциал на страната ни, влошавайки търговското салдо и постъпленията от вътреобщностни доставки и износ, с всички произтичащи от това негативни последици за бюджета. Осигуряването на безпрепятствен износ е в основата на развитието на националната икономика.

Едновременно с това намаляването на производството на горива и други нефтопродукти, създава значителен риск от дефицит на тези нефтопродукти на вътрешния пазар, което неминуемо ще доведе до нарастване на техните цени. Допълнително съществува риск и от нарастване на контрабандата и други нарушения, свързани с доставките на нефтопродукти.

Предоставянето на дерогация от член 3м, параграфи 1 и 2 от Регламент на Съвета (ЕС) 833/2014 ще осигури на икономическите оператори необходимото технологично време за плавна адаптация на производствените процеси към суровини, които не попаднат в забранителните режими на ЕС. Без осигуряване на време за настройка на производствените процеси, съществува риск същите да бъдат значително намалени или спрени. Производството е в правопрпорционална зависимост от суровините. Ограниченията ще доведат до спиране на вноса на суров петрол, от което значително ще намалеят и бюджетните приходи.

Във връзка с приложението на Регламент на Съвета (ЕС) 833/2014, следва да се вземе предвид и изразената позиция на браншовите организации, че прилагането на Решение № 569 на Министерски съвет от 2022 г., в този му обхват ще доведе до затрудняване на стопанската дейност в страната, тъй като ползването на алтернативни източници е практически

невъзможно поради липса на достатъчна инфраструктура. Това от своя страна ще доведе до отрицателни последици за цялата икономика.

Следва да се има предвид, че съгласно приложимите митнически регламенти продуктите, произведени от суровини с произход извън митническата територия на Съюза, при наличието на достатъчна преработка и инвестиран допълнителен ресурс, добиват произход на страната, в която са произведени. Така, с въведената по точка 1 от РМС 569 от 29.07.2022 г. забрана, се ограничава износът и вътреобщностните доставки на нефтопродукти с български произход, ако същите са произведени от суров нефт и нефтопродукти с код по КН 2709 00 и КН 2710, с произход от Русия или изнасяни от Русия, каквато забрана не е предвидена в нито един санкционен регламент на ЕС и по същество представлява своеобразен *plus petitum* на въведеното с член 3м, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2022/879 от 3 юни 2022 г. ограничение.

Въвеждането на дерогация от член 3м, параграфи 1 и 2 от Регламент на Съвета (ЕС) 833/2014 ще осигури стабилност в условията на свободна търговия и устойчивост на цените на горивата.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет и не са необходими допълнителни разходи/трансфери/други плащания по бюджета с оглед на което към проекта е приложена финансова обосновка, изготвена по образец съгласно чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

С проекта на Решение на Министерския съвет не се въвеждат разпоредби на европейско законодателство, поради което към проекта на акт не е изготвена справка за съответствие с европейското право.

В съответствие с изискванията на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, проектът е съгласуван с останалите министри и с институциите, които имат правомощия по прилагането и изпълнението му.

Получените становища с приетите предложения са отразени в него, а мотивите за отхвърлянето на останалите бележки са посочени в приложената справка.

Проектът на Решение на Министерския съвет, заедно с доклада, е публикуван за обществени консултации на 26 октомври 2022 г. на Портала за обществени консултации и на Интернет страниците на Министерството на енергетиката, Министерството на икономиката и индустрията и Министерството на финансите.

Резултатите от проведените обществени консултации са представени в приложената към доклада справка.

Предвид гореизложеното, молим Министерският съвет да одобри предложения проект на решение.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

С оглед на изложеното и на основание чл. 6, ал. 4, чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 и 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация, предлагам Министерският съвет да разгледа и приеме приложения проект на Решение на Министерския съвет за предоставяне на дерогация от член 3м, параграфи 1 и 2 от Регламент на Съвета (ЕС) 833/2014 от 31 юли 2014 година относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна, и отмяна на Решение № 569 на Министерския съвет

от 29 юли 2022 г. за изпълнение на Регламент (ЕС) 2022/879 от 3 юни 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) 833/2014 г., и за отменяне на Решение № 569 на Министерския съвет от 2022 г. за изпълнение на Регламент (ЕС) 2022/879 от 3 юни 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) 833/2014 г. и за предприемане на мерки за понижаване на цените на горивата за гражданите и икономическите оператори.

Приложения:

1. Проект на Решение на Министерския съвет;
2. Получени становища при съгласуването по чл. 32 от УПМСНА и справка за отразяването им;
3. Справка за постъпилите предложения от обществената консултация по проекта на акт заедно с обосновка за неприетите предложения;
4. Финансова обосновка;
5. Съобщение за средствата за масово осведомяване.

МИНИСТЪР НА ЕНЕРГЕТИКАТА:

**МИНИСТЪР НА ИКОНОМИКАТА И
ИНДУСТРИЯТА:**

РОСЕН ХРИСТОВ

НИКОЛА СТОЯНОВ

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ:

РОСИЦА ВЕЛКОВА – ЖЕЛЕВА